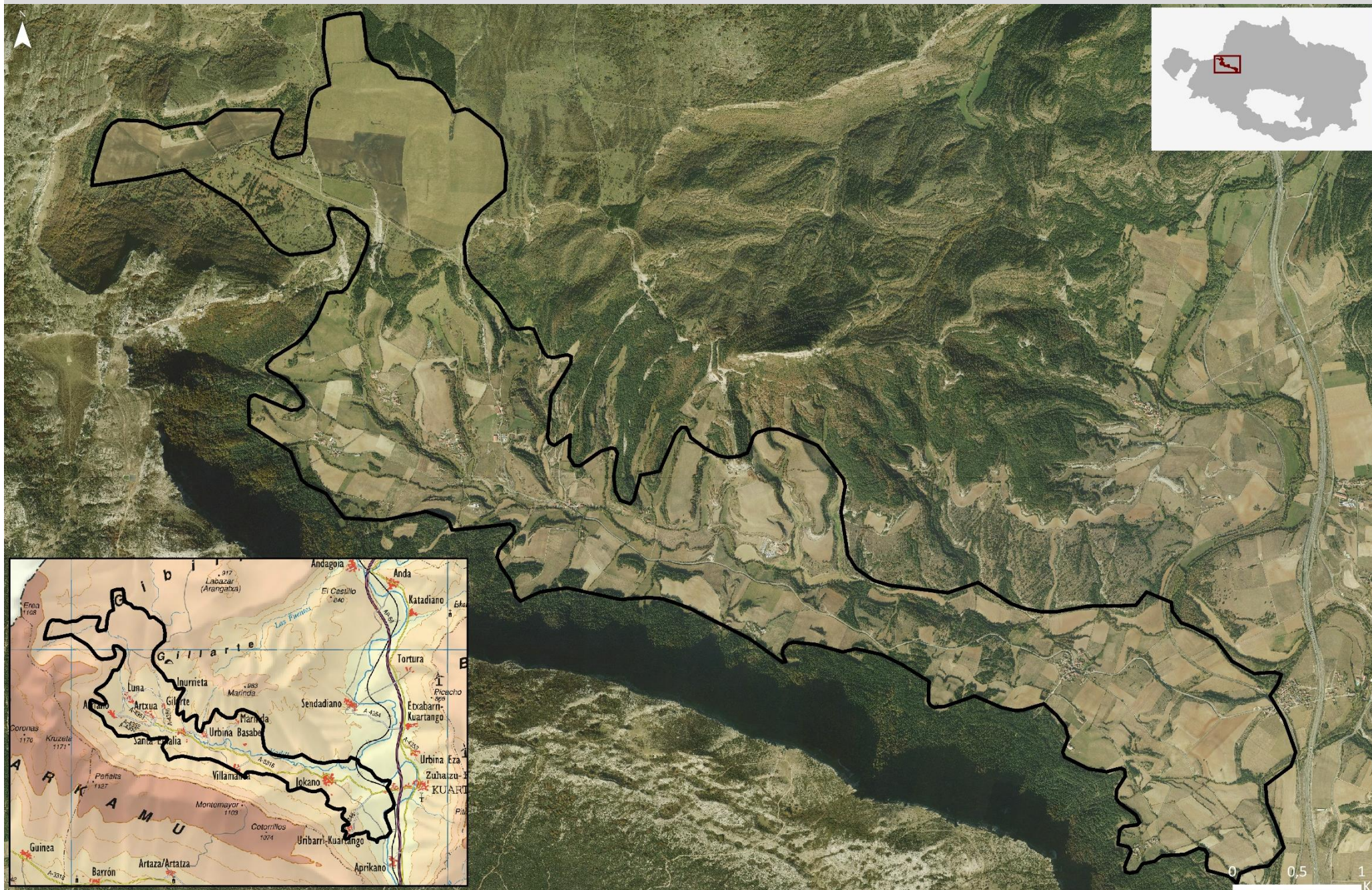

KUARTANGOKO BAILARA

G3

KOKALEKUA

KUARTANGOKO BAILARA

DEFINIZIOA ETA IZAERA

Mugen justifikazioa: Paisaia-unitate homonimoaren barruko tokia, bere balio handiagatik identifikatua, nekazaritza eta abeltzaintzako paisaia tradizionalaren pertzepzioagatik ezaugarritua eta eraikia, osotasunean balio bisual handiko paisaia gizatiartua osatzen duena. Trantsizio bioklimatikoko espazio horretan, heskaiek, larreen mosaikoak eta landazabal subatlantikoko laborantzek inguratzen dituzten lurzatien antzinako erretikuluaren zati handi bat mantentzen da, eta horien artean landaretza naturaleko basoak tartekatzen dira. Paisaia berezia, partzela-konzentrazio handien aurreko egitura duena, non landa gunek posizio estrategikoetan kokatzen diren, bizimodu tradizionalari argi eta garbi lotutako dinamika eta ondo kontserbatuta dauden. Bailara 'itxi' bat da, non errepideak bere landa gunetara baino ez duen sarbidea: Archua, Arriano, Guiltarte, Jokano, Luna, Santa Eulalia, Urbina de Basabe, Uribarri-Kuartango, Villamanca, Zuhatzu Kuartango eta Jokano. Azken batean, itxura subatlantiko duen paisaia da, trantsizio-klimatean, nekazaritzaren eraldaketa tradizionalari, Vadillo ibaiaren ibaiertzari eta Baia ibaiak egituratzen duen bailararen "beso" nagusiaren ezaugarri diren azpiegitura handien haizeari lotuta. Hori guztia Arkamu mendilerroko kareharrizko ebaki ikusgarrien azpian.

Dagokion Kuartango bailarako unitatearen fitxan osatzen da haren karakterizazioaren eta ebaluazioaren inguruko informazioa, ekologia, ondare edo gizarte balioei dagokienez.

Arabako Lurralde Historikoko Paisaia Berezien eta Gainazalen Katalogoan (PSSA (Basabe - Marinda - Yarto) neurri batean Paisaia Berezi gisa identifikatuta dago.

Azalera: 1.355 ha.

Udalerrria: KUARTANGO

Ahuleziak

- Lehen sektoreko dinamika sozioekonomikoei lotutako egungo paisaia.
- Ikusmen irisgarritasuneko eremuetatik urrun egotea.

Mehatxuak

- Nekazaritza-paisaiaren degradazioa. Aldaketa nekazaritza eta abeltzaintzaren sektorean, nazioarteko merkatuaren aldaketengatik, eta ondorio hauek izan ditzake:
- Laboreak areagotzea: lurzatien kontzentrazio berriak eta ezpondak, heskaiek eta ibaiertzeko landaretza kentzea.
- Nekazaritza eta abeltzaintzako azpiegiturak: nabe handiak, makineria eta nekazaritzako soberakinak gordetzeko handiak, berotegiak eta salbuetsitako beste eraikin batzuk.
- Nekazaritza eta abeltzaintzari lotuta ez dauden eraikinak eta azpiegiturak ugaritzea. Lurzoru urbanizaezinen presioa eta okupazio hasiberria, eraikuntza sakabanatuen bidez.
- Nekazaritza-jarduera bertan behera uztea eta laboreak sastraka bihurtzea, alde batetik, lehen sektoretik eratorritakoak (erreleborik eza, merkatuan eredugarritasun handia izatea, etab.), eta, bestetik, hiri-garapenerako lurzoruak duen balioaren aurka lehia-tzeko aukerarik ez izatea.

Indarguneak

- Nekazaritza eta basogintza paisaia, paisaia eta identitate balio handikoa, biztanleek asko estimatzen dutena, eta haren balio bisualak eta ekosistemikoak ezagutzen dituenak.

Aukerak

- Nekazaritza-jarduera berregituratzea, paisaia naturaleko espazioak berreskuratzearekin orekatuta, hala nola ezpondak, ibaiertzak, muinoak eta bide-ertzak. Paisaiaren aniztasuna zerbitzatu eta handitu nahi da, eta kalitate ekologikoa eta hiri inguruko trantsizioa hobetu.
- Nekazaritza eta abeltzaintzako azpiegituren garapenean paisaia-irizpideak txertatzea.
- Paradigma-aldaketa nekazaritza-paisaia jarduera mosaiko eta elikadura eta gizarte-aberastasun gisa ulertzeko. Nekazaritzako eta basogintzako mosaikoak kontserbatzeko eta hobetzeko jarduketak sustatzea, balio ekologiko handia dutelako. Nekazariak, beren lanarekin, nekazaritza dibertsitatearen zaintzaile ez ezik, horrekin lotutako biodibertsitate basatiaren zaintzaile ere bihurtzen dira.

PAISAIAREN KALITATE HELBURUAK. PLANGINTZA, KUDEAKETA ETA JARRAIPEN PROPOSAMENA

PKH zuzendaria: paisaia oro har kontserbatzea eta hobetzea eta gizarte, ekonomia eta ingurumen-baldintza berrietara egokitzea. Lehen mailako jarduera tradizionala sustatzea, mantentzea bermatuko duten mekanismoen bidez, bai Erdialdeko Araba osoari ematen dizkion paisaia-balioengatik, bai haren funtzio ekosistemikoengatik.

Ekintza nagusiak:

- Sistema tradizionalari eusten laguntzen duten eta erabilera-aldaaketak eragozten dituzten politikak. Lurzati sistema babestea eta haren mugak osatzen dituzten osagaiak kontserbatzea dakarten arau esparruak aldatzea. Lurzoru urbanizaezin gisa mugatzea ('babeseko lurzoru urbanizaezina') gaur egun lurzoru urbanizaezin gisa kalifikatuta dagoen lurzoru osoa. Inpaktu bisuala eragiten duten alterazio guztiak babestea gomendatzen da.
- Paisaian integratzeko zenbait irizpide ezartzea, lizentziak eta baimenak ematerakoan lotura izango duena. Lurzoru urbanizaezineko eraikinen ugaritzea zorrotzago arautzea: haien bolumetria, azalera, koloreak eta materialak arautzea, nekazaritzako eta abeltzaintzako lanak egiteko beharrezkoak direnean.
- Laboreak kontserbatzeko nekazaritza ingurumeneko laguntzak mantentzea eta handitzea, betiere erabilera tradizionalari eta jasangarriari eusten badiote eta biodibertsitatea handitzeko praktikak aplikatzen badituzte. Lotutako ustiategi txikien lehen mailako jarduera sustatzea.
- NPKren pizgarriei eustea, biodibertsitatea hobetzea edo mantentzeari dagokionez lortutako emaitzekin, bai eta flora, fauna eta habitata babestearekin bateragarriak diren nekazaritza tresna zehatzak betetzeagatik lortutakoekin ere. Nekazaritza-ingurumeneko laguntzaren gehikuntzei eustea, lurzatietan biodibertsitate maila handiagoa lortzearen araberak.
- Neurriak ezartzea paisaiaren aldetik egokitzeko errentagarritasuna hobetzera eta nekazaritza eta abeltzaintzako praktikak teknologia berrietara egokitzera bideratutako ekintzak, klima aldaetara egokitzeko kudeaketa egiteko.
- Lurzatien banaketa fisikoak sustatzea itxitura tradizionalen bidez (heskai naturalak sortzea), helburu hirukoitzarekin: paisaia hobetzea, abeltzaintzako kargak arautzea, dauden baliabideen artzaintza orekatua bilatuz, bazkatutako azalaren kontrol eraginkorra lortzeko eta biodibertsitatea hobetzeko.
- Abeltzaintza estentsiboa eta beste erabilera batzuk sustatzea eta kontserbatzea, paisaiaren zati bizi gisa eta lurralde-kontrol gisa, zerbitzu ekosistemikoak babesteko eta sute-arriskua murrizteko.

Nekazaritza eta abeltzaintzaz kanpoko paisaiarako proposatutako ekintzak honako hauek dira:

- Paisaia naturalaren kontserbazioa sustatzea, hori mantentzea beharrezkoa baita PU paisaiarako. Oro har, eraketa bereziak, ibaiertzak eta ur-xaflak herriz herri babestea proposatzen da.

Hauek dira PUn **eraikitako paisaiarako** formulatutako PKH erabakigarrienak:

- Ingurunea babesteko eta kontserbatzeko tresnak eta landa-guneen ikusmen pertzepzioa aktibatu eta garatzea.
- Eraikinen birgaitzea sustatzea, eta lurzoru berriaren sailkapena mugatzea (urbanizagarria) hutsik dagoen etxebizitza-parkearen ehuneko bat dagoenean.
- Eraikinen birgaitzea eta hiri-berrikuntza sustatzea, hiri-lurzoru berriaren birmoldaketa baino lehen. Lehendik aurreikusita dagoen lurzoru urbanizagarria ez handitzea gomendatzen da, lehendik dagoen lurzoruaren edukiera agortu arte eta/edo beste indize batzuk erabiliz, hala nola etxebizitza hutsen tasa. Gaur egun urbanizagarria den lurzoruaren, hazkundera "iraunkorra" izatea, berezko landa-gunearen eredua zainduz. Edozein eraikin berri, eraiki nahi den lurraldeko arkitektura kanonak betetzen dituen diseinu bat izan beharko luke, tipologia tradizionalei jarraituz bolumetrietan, materialetan, akaberetan eta elementu arkitektonikoen antolamenduan.
- Kokalekuetako biztanleriari eusteko neurri sozioekonomikoak sustatzea: beharrezkoa da etxebizitzetarako sarbidea erraztera bideratutako plan bat, bai eta tokiko herriek lotutako giza baliabideekin lotutako lan-eskaintza zabaltzea ere, lurraldearen hobekuntzarekin eta babesarekin lotuta.
- Ondare-balio historiko edo sinbolikoa duten osagai guztien kultura-ondarea kontserbatzea eta balioestea, oro har.

Paisaia hobetzeko eta/edo egokitzeko formulatutako PKH erabakigarrienak, paisaia kudeatzeko eta antolatzeke ekintzak eskatzen dituztenak, honako hauek dira (ikus erantsitako irudia):

- Jokanoko sarbidea antolatzea eta ikusmena hobetzea, nekazaritzako nabeak daudelako.

4. dokumentuan nekazaritza eta abeltzaintzako paisaia kontserbatzeko ekintzen eta neurrien proposamena garatzen da.